

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
8 Уж 440/22
Дана 22.04.2022.године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Пајовић, председника већа, Весне Иконић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Немањом Вујовићем, као записничарем, одлучујући о жалби Коалиције Уједињени за победу Београда, поднетој преко овлашћених лица за заступање Владимира Обрадовића из Београда, ул. Госпићка бр. 12, и Душана Динчића из Београда, ул. Чакорска бр. 2А, против решења Градске изборне комисије у Београду, број 013-120/22 од 14.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 22.04.2022. године, у 18.45 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба СЕ ОДБИЈА

Образложење

Ожалбеним решењем у тачки 1. диспозитива, одбијен је, као неоснован, приговор жалиоца, број 013-120/22, поднет против Решења о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун број 013-120/22 од 05.04.2022. године, док је тачком 2. диспозитива, назначено да се ово решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом непосредно Управном суду дана 17.04.2022. године у 21,00 час, уређеној у складу са налогом Суда поднеском примљеним у Управни суд дана 18.04.2022. године у 21.45 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења са свих правних разлога. Сматра да је став на коме је ожалбено решење засновано правно неоснован, и да је исто незаконито јер је донето у супротности са одредбама чл 48. и 49. Закона о локалним изборима. С тим у вези указује да су у предлогу за одлучивање стручне службе Градске изборне комисије, члановима Градске изборне комисије доставиле само текст изреке решења којим је констатовано да се одређене тачке Записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун мењају у одређеним бројевима који чине резултате гласања на овом бирачком месту, али да изборној комисији уз предлог овог решења није

достављен и Извештај о контроли Записника о раду бирачког одбора, нити било који други доказ на основу којег су чланови изборне комисије могли да се упознају пре одлучивања са начином утврђивања добијених резултата гласања, те разлозима и основом њихове исправке. Истиче и да су поједини чланови Градске изборне комисије током поступка одлучивања указивали председнику Градске изборне комисије и стручним службама да ово предлог чини непотпуним да би о њему могло да се одлучује и да је наведено супротно Пословнику о раду Градске изборне комисије, али да је упркос овоме спроведен поступак одлучивања гласањем. У вези са изнетим, посебно истиче да је сам материјал за 20. седницу Градске изборне комисије са предлогом дневног реда достављен лично члановима Градске изборне комисије непосредно пред почетак седнице дана 05.04.2022. године у 23.00 часа. Указујући на одредбе члана 8. став 2. Закона о локалним изборима и члана 106. ст. 1, 2. и 4. Закона о општем управном поступку, жалилац наводи да Градска изборна комисија, као орган који води поступак, није смела да члановима изборне комисије ускрати доказе којим се утврђују чињенице о којима се одлучује, односно да није смела да не одлучи о захтеву чланова изборне комисије да им се достави Извештај о контроли записника на обрасцу СГБРГ-3/22. Жалилац сматра да овакав поступак утврђивања и основаности исправке Записника о раду бирачких одбора, по Закону о локалним изборима не спроводе стручне службе изборне комисије, већ чланови изборне комисије и да су исти морали имати увид у Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора да би могли да усвоје овакво решење као законито. Даље додаје да је Решење о исправци записника незаконито, јер не садржи образложење, односно део у којем се наводи правни основ и разлози за одлуку из диспозитива. Указујући на одредбу члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, истиче да је у конкретном случају изостало образложење због чега је донета одлука о исправљању Записника о раду бирачког одбора, јер образложење не може да чини само пуко позивање на одредбе Закона о локалним изборима, већ и разлоге на којима се заснива изрека. Сматра да је недостатком образложења у оспореном решењу онемогућено члановима Градске изборне комисије, то и онима о чијем се изборном праву одлучило овим актом, да имају сазнања о разлозима на којима је оваква одлука заснована, због чега оспорено решење не испуњава захтеве законитости прописане одредбом члана 198. став 1. Устава. Наводи да су образложењу ожалбеног решења дати разлози тако што је погрешно примењено материјално право јер је у образложењу наведено да се исто не може оспоравати са аспекта примене ЗУП јер је Градска изборна комисија Одлуком о обрасцима утврђивања резултата гласања на изборима за одборнике скупштине града Београда, између осталог, прописала образац решења о исправљању записника о раду бирачког одбора СГБРГ-3/22 те да су чланови Градске изборне комисије током дискусије пре доношења овог управног акта указали да ово образложење представља погрешно тумачење прописа јер се не може Одлуком Градске изборне комисије као подзаконског акта да дерогира кровни Закон о општем управном поступку или да буде у супротности са њим. Истиче да се предметним решењем одлучило о резултатима гласања на овом бирачком месту, директно се одлучило о изборном праву жалиоца да буде биран јер резултати гласања директно за последицу имају одлуку о томе ко је колико од кандидата у изборном процесу добио већину и који је коначни исход избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаним за 03.04.2022. године. Даље истиче да је нејасан разлог, који решење чини неразумљивим, да је у складу са чланом 53. Закона о локалним изборима, а на основу решења Градске изборне комисије број: 013-226/22 од 07.04.2022. године, вршена комисијска контрола Записника о раду бирачког одбора са предметног бирачког места по узорку и да је засписнички констатовано да се на овом бирачком месту слажу садржина изборног материјала и подаци из исправљеног записника о раду бирачког одбора јер је

нејасно позивање у разлозима на неки догађај који је уследио након усвајања решења нападнотог приговором с обзиром да је ожалбеним решењем одлучивано о приговору жалиоца изјављеном дана 08.04.2022. године. Указујући на пресуду Управног суда У 18852/21 и на праксу Европског суда за људска права на тему рада изборних комисија Азербејџана, Украјине и других земаља у погледу става Суда о несумњивој повезаности права на слободне изборе са правом на правично суђење и правом на делотворно правно средство, са изнетих разлога предлаже да суд поништи решење Градске изборне комисије број 013-120/22 од 14.04.2022. године којим је одбијен приговор подносиоца изборне листе „Владета Јанковић-Уједињени за победу Београда” и да у спору пуне јурисдикције мериторно одлучи и поништи решење о исправљању записника о раду бирачког одбора број 13 у Градској општини Земун број 013-120/22 од 05.04.2022. године.

У одговору на жалбу који је Градска изборна комисија доставила Управном суду дана 20.04.2022. године у 13.20 часова, уз који је доставила списе предмета, а допуну списка поднеском примљеним у Управном суду дана 22.04.2022. године у 16.57, Градска изборна комисија је оспорила наводе жалбе у целости, истичући да сматра да је ожалбено решење законито и у свему је остала код навода из образложења тог решења. Са изложеног, предложила је да суд жалбу одбије као неосновану.

Одлучујући о поднетој жалби, која је допуштена, благовремена и изјављена од стране овлашћеног лица, Управни суд је на основу одредбе члана 97. став 1, а у вези са одредбом чланова 85. став 1. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС”, број 14/22), оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списка ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је на основу члана 49. став 1. Закона о локалним изборима, Градска изборна комисија на 20. седници одржаној 05.04.2022. године донела Решење број 013-120/22 од 05.04.2022. године о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун. Тим решењем, тачком 1. диспозитива, исправља се Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту 13 у Градској општини Земун (ПРАВНО БИРОТЕХНИЧКА ШКОЛА), тако што се у тачки 4. Записника, број 1519 замењује бројем 1520, у складу са чим су резултати гласања на наведеном бирачком месту наведени у табеларном приказу који је саставни део тачке 1. диспозитива. Тачком 2. диспозитива одређено је да се решење објави на веб - презентацији Републичке изборне комисије. Према разлозима образложења овог решења, у складу са чланом 49. став 1. Закона о локалним изборима, извршена је контрола Записника о раду бирачког одбора, у оквиру које је утврђено да постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), те се на основу Извештаја о контроли Записника о раду бирачког одбора, врши исправка како је наведено у диспозитиву овог решења.

Против наведеног решења жалилац је дана 08.04.2022. године у 21,45 часова Градској изборној комисији поднео приговор број 013-120/22, наводећи да је исто донето у супротности са одредбама члана 49. став 1. Закона о локалним изборима и истичући да су у предлогу за одлучивање, стручне службе Градске изборне комисије члановима Градске

изборне комисије доставиле само текст изреке Решења којим је констатовано да се одређене тачке Записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине Града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун мењају у одређеним бројевима који чине резултате гласања на овом бирачком месту. Цитирајући одредбу члана 49. став 1. наведеног закона, истакао је да, међутим, изборној комисији уз предлог овог решења није достављен и Извештај о контроли Записника о раду бирачког одбора, нити било који други доказ на основу којег су чланови изборне комисије могли да се упознају пре одлучивања са начином утврђивања добијених резултата гласања, те разлозима и основом њихове исправке. Истакнуто је и да су поједини чланови Градске изборне комисије током поступка одлучивања указивали председнику Градске изборне комисије и стручним службама, да ово предлог чини непотпуним да би се о њему могло одлучивати, али да је упркос овоме спроведен поступак одлучивања гласањем, те да је материјал за 20. седницу Градске изборне комисије са предлогом дневног реда достављен лично члановима Градске изборне комисије непосредно пред почетак седнице дана 05.04.2022. године у 23.00 часа. Такође је истакнуто и да овакав поступак утврђивања и основаности исправке Записника о раду бирачких одбора, по Закону о локалним изборима не спроводe стручне службе изборне комисије, већ чланови изборне комисије и да су исти морали имати увид у Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора. У приговору је наведено и да решење не садржи образложење, односно део у којем се наводи правни основ и разлози за одлуку из диспозитива, с обзиром на то да је изостало образложење због чега је донета одлука о исправљању Записника о раду бирачког одбора, јер образложење не може да чини само пуко позивање на одредбе Закона о локалним изборима, већ и разлоге на којима се заснива одлука из изреке. Такође је истакнуто и да је недостатком образложења у оспореном решењу онемогућено члановима Градске изборне комисије, то и онима о чијем се изборном праву одлучило, да имају сазнања о разлозима на којима је оваква одлука заснива, због чега оспорено решење не испуњава захтеве законитости прописане одредбом члана 198. став 1. Устава и да је оспорено решење захваћено битном повредом одредбе члана 141. став 2. Закона о општем управном поступку. Са наведених разлога подносилац приговора је предложио да Градска изборна комисија приговор усвоји и поништи Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту 13 у Градској општини Земун, број 013-120/22.

Одлучујући о поднетом приговору, Градска изборна комисија је на 30. седници одржаној дана 14.04.2022. године, након што је утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, донела ожалбено решење. Према разлозима из образложења ожалбеног решења, Градска изборна комисија је констатовала да је оспорено решење донето на 20. седници одржаној 05.04.2022. године, на основу члана 49. став 1. Закона о локалним изборима и да из образложења овог решења произлази да је у складу са наведеном одредбом извршена контрола записника о раду бирачког одбора са предметног бирачког места у оквиру које је утврђено да постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), те да се на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора врши исправка на начин наведен у диспозитиву оспореног решења. Градска изборна комисија је, имајући у виду наведену одредбу члана 49. став 1. Закона о локалним изборима, као и то да је Извештај о контроли Записника о раду бирачког одбора са бирачког места број 13 у Градској општини Земун сачињен у складу са чланом 48 став 1. Закона о локалним изборима, дана 04.04.2022. године од стране представника бирачког одбора и Градске изборне комисије, а приликом

примопредаје изборног материјала након завршетка гласања, утврдила да је оспорено решење донето у складу са законским одредбама и у материјалном смислу у свему засновано на закону. Поводом процедуралних примедби у погледу поступка доношења оспореног решења, Градска изборна комисија је констатовала да је 20. седница сазвана и одржана у свему у складу са одредбама Пословника о раду Градске изборне комисије од 14.02.2022. године, укључујући ту и одредбу члана 21. став 3. Пословника, као и да су све контроле записника о раду бирачких одбора у име Градске изборне комисије вршили искључиво чланови или заменици чланова Градске изборне комисије у сталном и проширеном саставу, који су и потписивали извештаје о извршеној контроли. Такође је наведено да је на самој 20. седници председник Градске изборне комисије обавестио чланове Градске изборне комисије да им је доступан на увид сав пратећи материјал уз сва достављена предложена решења о исправљању Записника о раду бирачких одбора, укључујући и све извештаје о контроли записника о раду бирачких одбора, која, услед обимности материјала, нису могла да буду достављена члановима Градске изборне комисије у оквиру материјала за седницу, али да ниједан од чланова Градске изборне комисије није извршио увид на који су имали право и који им је, супротно наводима из приговора, био омогућен. Такође, навела је да је комисијским увидом од 14. априла 2022. године, записнички утврђено да сви подаци наведени у исправљеном Записнику о раду бирачког одбора одговарају стању достављеног изборног материјала. На основу свега изнетог, Градска изборна комисија је констатовала да је Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту 13 у Градској општини Земун у свему донето у складу са законом, као и да су резултати гласања са наведеног бирачког места утврђени правилно и у складу са законом утврђеним процедурама.

Увидом у оригинал Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда (Образац СГБРГ-2/22) на бирачком месту 13 у Градској општини Земун, Суд је утврдио је да је у тачки 4, која гласи: „БРОЈ БИРАЧА КОЈИ СУ УПИСАНИ У ИЗВОД ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА (укључујући и евентуални списак накнадних промена у бирачком списку)”, забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка- 1519.

Увидом у Извештај о контроли Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на предметном бирачком месту, сачињеном на обрасцу СГБРГ-3/22, констатовано је у тачки 1. подтачка 2) да су представници бирачког одбора на наведеном бирачком месту, координатор Градске изборне комисије и представници Стручне службе задужени за послове статистике, увидом у записник о раду бирачког одбора утврдили да постоји грешка у попуњавању записника, а у тачки 2. је констатовано од стране представника бирачког одбора на наведеном бирачком месту и координатора Градске изборне комисије да број бирача треба да буде 1520 уместо 1519.

Увидом у извод из Јединственог бирачког списка за изборе за одборнике Скупштине града Београда за 03.04.2022. године, утврђено је да је 1520 бирача који су уписани у бирачки списак на предметном бирачком месту укључујући и списак накнадних промена у Изводу из бирачког списка по решењу надлежног министарства број 208-00-02/2022-00595 од 29.03.2022. године, које је приложено у списе, о упису у јединствени

бирачки списак бирача, са подацима ближе наведеним у диспозитиву тог решења, које упућује на основаност исправке Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда.

Одредбама члана 48. Закона о локалним изборима прописано је да су приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и изборне комисије дужни да изврше контролу записника о раду бирачког одбора, констатују евентуалне грешке у попуњавању записника и о томе сачине извештај (став 1). Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештају о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал (став 2).

Одредбама члана 49. наведеног закона прописано је да ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора (став 1). Лаке грешке су: 1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка (став 2. тач.1).

Одредбама члана 21. Пословника о раду градске изборне комисије („Службени лист града Београда”, бр. 14/22) прописано је да позив за седницу Комисије са предлогом дневног реда председника Комисије садржи дан, час и место одржавања седнице и доставља се члановима Комисије и њиховим заменицима по правилу електронским путем, најкасније један дан пре дана одређеног за одржавање седнице и да се по потреби седнице сазивају телефоном или на други одговарајући начин, а изузетно и писаним путем (став 1). Позив за седницу Комисије са предлогом дневног реда може се доставити и у краћем року, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак (став 2). Уз позив за седницу Комисије доставља се материјал за седницу члановима и њиховим заменицима по правилу електронским путем или на други одговарајући начин, а изузетно писаним путем. У изузетним околностима, материјал за седницу може се доставити и на самој седници, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак (став 3). Одредбом члана 23. став 1. прописано је Комисија ради и пуноважно одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу. Одредбом члана 24. став 2. прописано је да се о приговору који је поднет Комисији, сачињава предлог решења који председник Комисије предлаже у дневном реду и који се члановима Комисије доставља у материјалу за седницу, да председник на седници извештава Комисију о поднетом приговору и о свом предлогу за решавање о истом и да уколико се у току седнице изнесе предлог за одбацивање приговора, председник Комисије ставља на гласање прво тај предлог, а да се уколико предлог за одбацивање приговора није добио потребну већину гласова, приступа се гласању за предлог решења који је дат у материјалу за седницу.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, правилно је поступила Градска изборна комисија када је ожалбеним решењем одбила приговор, налазећи да је Решење број 013-120/22 од 05.04.2022. године о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине

града Београда на бирачком месту 13 у Градској општини Земун у свему донето у складу са законом – одредбом члана 49. став 1. Закона о локалним изборима. Ово стога што из стања у списима произлази да су представници бирачког одбора и изборне комисије сачинили извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун, у коме су констатовали да је погрешно уписан број бирача који су уписани у извод из бирачког списка и да треба уписати –1520, из ког разлога је, по налажењу суда, правилно закључивање Градске изборне комисије да је извештај о контроли Записника о раду бирачког одбора са наведеног бирачког места сачињен у складу са чланом 48. став 1. истог закона, те да су испуњени услови за доношење решења из цитираног члана 49. став 1, а у вези са ставом 2. тачка 1) Закона о локалним изборима.

По оцени Управног суда, нису основани наводи жалбе да је став на коме је ожалбено решење засновано правно неоснован и да је ожалбено решење донето у супротности са одредбама чл 48. и 49. Закона о локалним изборима. Наиме, жалилац ове наводе, који представљају поновљене разлоге приговора, образлаже тиме да су у предлогу за одлучивање стручне службе Градске изборне комисије, члановима Градске изборне комисије доставиле само текст изреке решења којим је констатовано да се одређене тачке Записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 13 у Градској општини Земун мењају у одређеним бројевима који чине резултате гласања на овом бирачком месту, али да изборној комисији уз предлог овог решења није достављен и Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора, нити било који други доказ на основу којег су чланови изборне комисије могли да се упознају пре одлучивања са начином утврђивања добијених резултата гласања. Ово стога што је у конкретном случају, решењем Градске изборне комисије број 013-120/22 од 05.04.2022. године, у складу са наведеним законским одредбама исправљен Записник о раду бирачког одбора на наведеном бирачком месту тако што се у тачки 4. Записника уписује тачан број бирача који су уписани у извод из бирачког списка. Према томе, по оцени Суда решењем број 013-120/22 од 05.04.2022. године није вршена исправка у бројевима који чине резултате гласања, нити исправка добијених резултата гласања, како то неосновано наводи жалилац у приговору и жалби.

Имајући у виду наведено, суд налази да је неоснован и навод жалиоца да је ожалбено решење донето уз повреду правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку јер је у решењу изостало образложење због чега је донета одлука о исправљању Записника о раду бирачког одбора. Ово стога што је у образложењу ожалбеног решења наведено да је приликом контроле записника о раду бирачког одбора са предметног бирачког места утврђено да постоји очигледна омашка у попуњавању тог записника (лака грешка), због чега се врши исправка. Како се Градска изборна комисија у уводу решења о исправци од 05.04.2022. године позвала на пропис о надлежности и у образложењу навела разлоге за своју одлуку, неосновани су жалбени наводи у којима се жалилац позива на повреду одредбе члана 141. ст. 2. и 4. Закона о општем управном поступку, као и члана 198. став 1. Устава. Неосновани су стога и наводи жалиоца у којима се позива на праксу Европског суда за људска права да управни акт мора да садржи образложење.

Управни суд је оценио да су без утицаја на другачију оцену законитости ожалбеног решења наводи жалбе којима се указује на начин рада Градске изборне

комисије, имајући у виду да из стања у списима – записника са 30 седнице Градске изборне комисије одржане 14.04.2022. године на којој је донето ожалбено решење поводом приговора жалиоца, у коме су, такође били изнети наводи о начину рада Градске изборне комисије, произлази да је исто донето у складу са чланом 23. став 1. Пословника о раду изборне комисије.

Са свих претходно изнетих разлога, без утицаја је и навод жалиоца да је недостатком образложења у ожалбеном решењу онемогућено члановима Градске изборне комисије, то и онима о чијем се изборном праву одлучило, да имају сазнања о разлозима на којима је оваква одлука заснована. Ово стога што се у конкретном случају одлучивало о приговору жалиоца, а у решењу су наведени разлози за донету одлуку.

Управни суд је имао у виду захтев подносиоца жалбе да суд мериторно реши ову изборну ствар, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је жалбу одбио.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредби члана 40. ст. 1. и 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, број 111/09), које се сходно примењују на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 22.04.2022. године у 18.45 часова, 8 Уж 440/22

Записничар
Немања Вујовић, с.р.

Председник већа-судија
Јелица Пајовић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СК

